

Belgische zombiedbedrijven bedreigen onze economie

Ze investeren te weinig, halen onze productiviteit naar omlaag en maken het starters moeilijk

LIEVEN DESMET

Ons land telt te veel bedrijven die virtueel failliet zijn, maar rustig voortkabbelen. Ze zorgen er wel voor dat nieuwe bedrijven moeilijk aan de bak geraken, en bedreigen zo de economie.

Zombiedbedrijven zijn bedrijven die jarenlang verlies maken of bedrijven die een negatief eigen vermogen hebben. Dat laatste betekent dat als ze al hun bezittingen en knowhow zouden verkopen, ze hun schulden niet zouden kunnen terugbetalen. Het zakenblad *Trends* deed onderzoek naar dergelijke bedrijven in ons land.

Het blad baseert zich deels op cijfermateriaal van dataverstrekker Roularta Business Information, net als *Trends* onderdeel van Roularta Media Group. Daaruit blijkt dat meer dan 55.000 Belgische bedrijven (14 procent) al drie jaar lang verlies maken. Nog meer bedrijven (15 procent) hebben een negatief eigen vermogen. Let wel: het gaat daarbij voor het grootste deel om bedrijven met 0 tot 4 werknemers.

Opvallend is dat er in ons land meer zogenoemde zombiedbedrijven zijn dan in de ons omringende landen. Hun aantal steeg ook sterker tussen 2007 en 2013 dan in andere landen. Met die cijfers horen we bij de koplopers, samen met landen als Italië en Spanje.

Economische schade

Die vaststelling is op zich niet nieuw. Vorig jaar was er al een gelijkaardig rapport van de bank HSBC, een van de grootste ter wereld. De achterliggende filosofie is eigenlijk heel eenvoudig. De economieën van de ontwikkelde landen bevinden

zich eigenlijk al sinds de financiële crisis van 2007-2008 in de situatie dat ondanks alle geleverde inspanningen de economische groei maar mondjesmaat op gang komt.

Het goedkoopgeldbeleid van de centrale banken zorgt ervoor dat deze bedrijven kunstmatig in leven worden gehouden. Daardoor kunnen ze in leven blijven en bedrijven die wel levensvatbaar zijn beconcurreren. De vraag is of die zombied-

15% van alle bedrijven heeft een negatief eigen vermogen.

13 miljard euro aan kapitaal hebben zombiedbedrijven vernietigd.

drijven ook schade aanrichten. *Trends* oordeelt van wel. Zulke bedrijven modderen maar aan en dus investeren ze te weinig en halen ze onze productiviteit omlaag. Bovendien kunnen ze de oorzaak zijn van het nog altijd lage aantal starters. De zombiedbedrijven houden de markt bezet en drukken de prijzen, wat concurrentie moeilijker maakt. Volgens de berekeningen van het blad vernietigden deze bedrijven meer dan 13 miljard euro kapitaal en houden ze 110.000 werknemers en 37 miljard euro aan activa gevangen in activiteiten zonder toekomst.

Toch deze kanttekening. Een flink deel van die zombiedbedrijven, zeker de bvba's met weinig werknemers, houdt hun balans expres in de rode cijfers. Het is een onderdeel van een boekhoudkundige optimalisatie. Volgens **Geert Janssens van ondernemersplatform Etion** verdienen dergelijke bedrijven vaak goed hun boterham. "Maar het is niet te zien. Ze doen uitgaven in cash."

Creative destructie

Bovendien zijn een pak van die bedrijven gemakzuchtig. "Veel bedrijven investeren niet meer en ze melken de zaak zo lang mogelijk uit. Door een gebrek aan ambitie en angst voor risico's, verzeilen ze in een soort overlevingsmodus", zegt Janssens in *Trends*. Het omvallen van een aantal zombiedbedrijven zou uiteraard pijn doen, maar uiteindelijk is er dan een obstakel weggevallen dat tot dusver een gezond economisch herstel in de weg stond. Het is die vaststelling die Joseph Schumpeter, in zijn boek *Capitalism, Socialism and Democracy* met de zogenaamde creatieve destructie beschreef. Door oudere vastgeroeste bedrijven failliet te laten gaan, maken ze plaats voor vernieuwers.